

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Ivan Karlić	1.6. Godina studija	5.
1.2. Naziv kolegija	Sakramenti II	1.7. Bodovna vrijednost (ECTS)	4 ECTS
1.3. Suradnici	Dr. sc. Milan Gelo	1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P+V+S+e-učenje)	3 sata predavanja tjedno
1.4. Studijski program (prijediplomski, diplomski, integrirani)	Integrirani prijediplomski i diplomski	1.9. Očekivani broj studenata na kolegiju	50
1.5. Status kolegija	Obvezan	1.10. Razina primjene e-učenja (1, 2, 3 razina), postotak izvođenja kolegija <i>on line</i> (maks. 20%)	2
2. OPIS KOLEGIJA			
2.1. Ciljevi kolegija	Upoznati studente s temeljnim i osnovnim katoličkim dogmatsko-teološkim shvaćanjem i razumijevanjem sakramenata ozdravljenja (pokore/pomirenja i bolesničkog pomazanja) i sakramenata služenja (sveti red i ženidba). Upoznati studente sa relevantnim izvorima za teologiju spomenutih sakramenata, s odgovarajućom tradicijom, crkvenim učiteljstvom, s glavnim teološkim shvaćanjima i tumačenjima tijekom povijesti i danas. Osposobiti studente za obuhvatan pristup i poznavanje teologije sakramenata ozdravljenja i služenja iz različitih aspekata: biblijski temelji, povijesno-dogmatski razvoj te sustavna analiza i sinteza.		
2.2. Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	Poznavanje osnovnih biblijskih i filozofsko-teoloških pojmova, uvida i tema relevantnih za teologiju sakramenata. Poznavanje i sposobnost uporabe osnovnih programskih alata za obradu teksta i upotrebljavanje sustava za e-učenje.		
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij pridonosi	<p>Ispravljeno:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. poznavati i razumijevati temeljne sadržaje filozofije, povijesti te biblijske, sustavne i praktične teologije; 2. poznavati i razumijevati povezanosti između teološko-religijske teorije te crkvene, religijske i društvene prakse; 3. samostalno, znanstveno utemeljeno, religijski i teološki prosuđivati cjelokupne stvarnosti; 4. samostalno primijeniti specifične teološke metode (studij izvora, egzegeza teksta, uvid u povijesne, sustavne i praktično-teološke povezanosti); 5. povezivati teološke i duhovne tradicije s vlastitim životom i crkvenom praksom; 10. vršiti službe prezbitera, đakona i druge pastoralne službe; 12. vršiti službu katehete u župnoj zajednici; 		
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini kolegija (4-10 ishoda učenja)	<p>Studenti će biti u stanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sustavno interpretirati ulogu, značenje i važnost sakramenata općenito i sakramenata kršćanske inicijacije posebno (krst, potvrda, euharistija) kako unutar povijesno-spasenjske ekonomije tako i unutar same dogmatske teologije. - logički povezati temeljna znanja o sakramentima općenito i sakramentima kršćanske inicijacije pojedinačno i zajedno - kritički raščlaniti i teološki protumačiti današnje vjerničko i društveno stanje s obzirom na važnost sakramenata općenito i pojedinačno. - izraditi samostalno ili u timu itinerarij i u pripremi za primanje sakramenata kršćanske inicijacije. - procijeniti i koristiti literaturu i materijale za e-učenje za dodatno samostalno učenje i produbljivanje pojedinih pitanja teologije sakramenata općenito i sakramenata kršćanske inicijacije pojedinačno i zajedno. 		
2.5. Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mjesto sakramenta pokore u sakramentalnoj ekonomiji i današnja problematika. 2. Biblijski temelji sakramenta pokore: grijeh, obraćenje i oprostjenje u Izraelu. Naglasci u Isusovu propovijedanju. Praksa u novozavjetnim zajednicama: Pravilo Matejeve zajednice (Mt 18, 15-18), konkretni slučajevi isključenja u Pavlovim zajednicama, uloga službenika u procesu isključivanja pojedinaca iz zajednice, sakramentalni znakovi obraćenja i opraštanja grijeha u Novom zavjetu. 		

3. Povijesno-dogmatski razvoj: Javna ili kanonska pokora, praksa i teološki naglasci, Razvoj u pravcu tajne ispovijedi i višekratnog odrješenja: „tarifna“ pokora – praksa i teološki naglasci, predskolastička i skolastička teologija pokore, posebni oblici crkvene pokorničke prakse: oprost i ispovijedanje vjernicima laicima, definicije crkvenog učiteljstva: IV. lateranski koncil i Tridenski koncil, razvoj sakramenta pokore u prvoj polovici 20. stoljeća, Drugi vatikanski koncil, Novi obrednik sakramenta pokore.

4. Sustavno promišljanje sakramenta pokore/pomirenja: hermenutičke posljedice proizašle iz povijesnih činjenica, ponovno otkriveni aspekti pokore: socijalna dimenzija, pomirenje kao temeljni pojam za smisao i sadržaj sakramenta, trajna napetost između crkvenog djelovanja i Božjeg milosrđa, praksa i mnogostruki teološki aspekti pokore, sakrament pokore u sklopu drugih crkvenih čina pokore, čini koji nisu liturgijski, liturgijski čini izvan sakramenta pokore, sakrament pokore kao sud milosti, odnosno milosrđa, sakrament pokore pod vidom pomirenja i pod vidom ozdravljenja, dvije osnovne vrste sakramenta pokore: obvezan sakrament u slučaju teškog, odnosno smrtnog grijeha i ispovijed iz pobožnosti za lake grijeha, pokorničko bogoslužje i sakrament pokore.

5. Mjesto bolesničkog pomazanja u sakramentalnoj ekonomiji i današnja problematika.

6. Biblijski temelji sakramenta bolesničkog pomazanja: bolest, ozdravljenje (zdravlje), simbolični čini, mazanje bolesnika uljem (Mk, 6,13; Jak 5, 14-15),

7. Povijesno-dogmatski razvoj: Posveta ulja za ozdravljenje i okrjepu, razvoj u pravcu sakramenta umirućih, Petar Lombardo i Toma Akvinski, Dekret za Armence (1439), Tridenski koncil, novi naglasci u 20. stoljeću: „bolesničko pomazanje“ umjesto „posljednje pomasti“.

8. Sustavni pogled na sakrament bolesničkog pomazanja: preliminarna hermeneutička odluka. Smisao i značenje bolesničkog pomazanja: situacija u kojoj se slavi sakrament bolesničkog pomazanja: iskustvo životne ugroženosti. Značenje sakramenta bolesničkog pomazanja: potpora spasenju i životna okrijepa. Ekleziološko značenje sakramenta bolesničkog pomazanja.

9. Mjesto svetog reda u sakramentalnoj ekonomiji i današnja problematika i terminologija.

10. Biblijski temelji sakramenta svetog reda: kraljevi, svećenici i proroci u Starom zavjetu. Isus Krist drugčiji i jedincati kralj, svećenik i prorok. „Vi ste kraljevsko svećenstvo“ (1Pt 2,9). Posebne službe u novozavjetnim zajednicama. Ređenje po polaganju ruku.

11. Povijesno-dogmatski razvoj sakramenta svetoga reda: Koncentracija i diferencijacija službi u Crkvi antičkog doba. Naglasak na ovlasti posvećivanja i odrješivanja u srednjem vijeku. Razilaženja u doba reformacije. Nova usmjerenja u 20. stoljeću. Teologija svetog reda u nauku Drugog vatikanskog koncila.

12. Sustavni pogled na teologiju svetoga reda: U potrazi za osnovnim iskazom (u službi Riječi (naviještanja), u službi predstavljanja, ponazočenja, u službi jedinstva (zajedništva). Sakramentalnost svetoga reda. Stupnjevi svetoga reda: biskup – prezbiter – đakon. Uvjeti potrebni za pripuštanje u službu. Ređenje oženjenih osoba (?). Ređenje žena (?). Ekumenske perspektive u pogledu svetoga reda.

13. Mjesto sakramenta ženidbe u sakramentalnoj ekonomiji i današnja problematika.

14. Biblijski temelji sakramenta ženidbe: ženidba kao dar stvaranja, ženidba kao slika za Božju vjernost, Isusov poziv na bezuvjetnu vjernost, ženidba između kršćana kao slika Kristove ljubavi prema Crkvi (Ef 5, 21-33).

15. Povijesno-dogmatski razvoj sakramenta ženidbe: otačko doba i polemike sa strujama neprijateljski raspoloženima prema ženidbi, iskustvo i utjecaj sv. Augustina na teologiju ženidbe, razvoj prema crkvenoj jurisdikciji nad sklapanjem ženidbe, pokušaji da se shvati sakramentalnost ženidbe, doprinos sv. Alberta Velikog i Tome Akvinskog, polemike u doba Reformacije, na putu prema personaliziranom razumijevanju teologije ženidbe, teologija ženidbe u nauku i shvaćanju Drugog vatikanskog koncila.

16. Sustavni pogled na sakrament ženidbe: uzajamno prihvaćanje puno ljubavi (pojašnjenje pojma „ljubav“), sakrament ženidbe kao djelotvorni znak (realni simbol), sakrament ženidbe – znak vjere (?), sakrament ženidbe kao uzorni znak Božje blizine na svim mjestima ljubavi.

2.6. Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)	2.7. Komentari:			
2.8. Obveze studenata	Redovito pohađanje nastave i aktivni rad na nastavi, sudjelovanje u radu putem sustava za e-učenje, individualno istraživanje i izrada referata.					
2.9. Praćenje rada studenata (upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti kolegija):	Pohađanje nastave	1	Istraživanje		Projekt	
	Eksperimentalni rad		Referat	1	(Ostalo upisati)	
	Praktični rad		Seminarski rad		(Ostalo upisati)	
	Esej		Usmeni ispit	2	(Ostalo upisati)	
	Kolokvij		Pisani ispit		(Ostalo upisati)	
2.10. Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu						
2.11. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	Tamarut, A., <i>Uvod u sakramente u svjetlu teologije slike Božje</i> , Zagreb, 2021.			4		
	Ikić, N., <i>Teologija sakramenata. „Gorući grm“ sakramentalne milosti</i> , Sarajevo – Zagreb, 2012.			4		
	Ivan Pavao II., <i>Pomirenje i pokora</i> (2. XII. 1984.), Zagreb, 1985.			5		
	Mateljan, A., <i>Otajstvo supatnje. Sakrament bolesničkog pomazanja</i> , Split, 2002.			3		
	Šagi-Bunić, T., <i>Svećenik kome da služi</i> (reprint 1. izdanje), Zagreb, 2010.			4		
	Tamarut, A., <i>Dom ljubavi i kršćanske radosti. Teologija i duhovnost braka i obitelji</i> , Zagreb, 2017.			4		
2.12. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskoga programa)	Courth, F., <i>Sakramenti. Priručnik za teološki studij i praksu</i> , Đakovo, 1997. Testa, B., <i>Sakramenti Crkve</i> , Zagreb, 2009. Greshake, G., <i>Biti svećenik u ovom vremenu. Teologija – pastoralna praksa – duhovnost</i> , Zagreb, 2010. <i>Katekizam Katoličke Crkve</i> , HBK, Zagreb, 1994.					
2.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija	Anketa i konzultacije.					
2.14. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)						